

שיחה עולמית

מיטב הנכתב באנגלית | דוד מ' וינברג

אפלה שמעבר לאפליה

בגיליון הסתיו של National Affairs מופיעה מסה חדשה מבית היוצר המשובח של הפרופסור ליידיש ולספרות השוואתית רות וייס. היא מתייחסת לגל הגואה של האנטישמיות בקמפוסים, המוסווה תדיר כזעם על מדינת היהודים, וטוענת כי חוק המודעות לאנטישמיות, שעבר לא מכבר בסנאט של ארצות הברית, אינו עונה לצורכי המציאות.

"אי אפשר להכניס את המלחמה באנטישמיות למשבצת של חוקי זכויות האדם", היא כותבת, "מפני שהאנטישמיות איננה אפליה. היא עלולה להוליד אפליה, אך במהותה היא אידיאולוגיה פוליטית המשרתת תכלית פוליטית. המבקש להתייחס לאנטישמיות ברצינות, על אחת כמה וכמה המבקש להכניעה, חייב להכיר תחילה במהותה הפוליטית.

"זה מאה שנים ויותר שאין חברה מערבית או ערבית שהאנטישמיות לא נגעה בה, בתקופה זו או אחרת, כעיקרון מארגן בפוליטיקה. עיקרון זה הותאם לצורכי הקומוניזם, הפשיזם, הלאומנות הפאן-ערבית והפרוגרסיביות, והאנטישמיות התמידה להתקיים ככוח אנטי-ליברלי הקורץ לקיצונים בימין ובשמאל. הגיע הזמן שהיא תיחקר באקדמיה ברצינות: לא בשמה של איזו נטיית חסד ליהודים, מטרתה המיידית, או לסדר הליברלי, אויבה הגדול יותר – אלא פשוט מפני שהפוליטיקה האנטי-יהודית היא כוח עיקש שאין חלל פנוי ממנו".

בלפור לא לבד

מכל המאמרים שנתפרסמו בסתיו הזה לרגל מלאת מאה שנה להצהרת בלפור לא מצאתי יפה ממאמרו של פרופ' מרטין קרמר ב'מוזאיק', המזכירנו כי לא בלפור נתן לגיטימציה לציונות אלא היפוכו של דבר: הציונות, במאמציה המדיניים, היא שנתנה לגיטימציה להצהרת בלפור.

דוד מ' וינברג הוא וועץ בכיר בקרן תקווה ישראל, סגן הנשיא של מכון ירושלים למחקרים אסטרטגיים, ובעל טור מדיני-ביטחוני בעיתונים ג'רוולם פוסט וישראל היום.

קרמר הודף סילופים שצמחו לאורך המאה. הגדול בהם הוא התפיסה שהצהרת בלפור נוצרה מחוץ למסגרת המדינית הלגיטימית, כיוזמה חד-צדדית של מעצמה אימפריאלית. "שקר וכזב. הצהרת בלפור לא הייתה מעשה מבודד של מדינה אחת. היא אושרה מבעוד מועד בידי 'מעצמות ההסכמה', המדינות שלחמו לצד בריטניה, שהיו אז המקור היחיד ללגיטימציה בינלאומית. לפני שבלפור חתם על הצהרתו, מנהיגים ומדינאים ממדינות דמוקרטיות אחרות חתמו את שמותיהם על איגרות ותזכירים דומים".

עוד מבקש קרמר להזכיר כי עם כל חגיגת בלפור, התשתית לשיבת ציון היא "הזיקה ההיסטורית של עם ישראל לארץ ישראל", "עיקרון ההגדרה העצמית", "הצדק" ואפילו "ההשגחה העליונה". כלשונו, "הפשטות הספרותית של הצהרת בלפור מיוסדת על ההנחה שאין צורך להצטדק על מתן בית לאומי ליהודים בארצם".

הטרור הטריטוריאלי

פרופ' הלל פריש, מומחה לפוליטיקה פלסטינית וערבית, מזהיר כי "בפעם הראשונה במאה שנות הסכסוך, הפלסטינים מנצחים בהקמת יישובים והתרחבותם באזורים אסטרטגיים – תחום שידה של התנועה הציונית, ולאחר מכן של ישראל, תמיד הייתה בו על העליונה".

במאמר שכתב למכון ירושלים למחקרים אסטרטגיים, שבו הוא משמש עמית בכיר, מגולל פריש את סיפורו של מרוץ הבנייה שהרשות הפלסטינית מנהלת במטרה להגדיל את הסיכויים להקמת מדינה פלסטינית ולסכל יעדים אסטרטגיים מרכזיים של ישראל כגון ההגנה על ירושלים וסביבותיה.

במימון מדינות ערביות והאיחוד האירופי הקימה הרשות יישובים ובהם אלפי יחידות דיור, המאיימים לעלות בהיקפם על ההתיישבות הישראלית באזור ירושלים. פעילות נמרצת במיוחד מתקיימת סביב הכביש הראשי למעלה-אדומים – בנייה שיש לה השלכות ביטחוניות חמורות בטווח הארוך. באזור חברון ודרום הר חברון, הוא כותב, המצב חמור אף יותר.

לדבריו, ישראל צריכה לחדש את מפעל ההתיישבות האסטרטגי ביהודה ושומרון – כתגובה למפעל ההתפשטות הפלסטיני, וכאמצעי לגביית מחיר מהרשות על קמפיין הדה-לגיטימציה לישראל שהיא מנהלת במוסדות בינלאומיים. גישת "ניהול הסכסוך" שישאל נוקטת היום הצליחה להפחית את הטרור הפלסטיני לממדים ניתנים לניהול, אך אין בה משום מענה לסכנותיה של מדיניות ההתפשטות הפלסטינית.

